

6.SINIF 2. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık BARTIN Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. I. Pasinler Savaşı
II. Miryokefalon Savaşı
III. Anadolu'ya ilk Türk akınları
IV. Malazgirt Savaşı

Anadolu'nun Türk yurdu olması aşamalarının kronolojik sıralaması hangisinde doğru belirtilmiştir?

- A) I - III - II - IV
- B) III - I - II - IV
- C) III - I - IV - II
- D) I - III - IV - II

2. Türkler Anadolu'ya başlattıkları akınlar nedeniyle, Bizans ile önemli savaşlar yapmak durumunda kalmışlardır. Bu savaşların hepsinde Türkler galip gelerek Anadolu'da hızla ilerlemişlerdir. Türkler ile tek başına mücadele edemeyeceğini anlayan Bizans, Avrupa'dan yardım istemiş ve Haçlı Seferleri başlamıştır.

Haçlı Seferleri'nin başlamasına neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dandanakan Savaşı
- B) Malazgirt Savaşı
- C) Pasinler Savaşı
- D) Miryakefalon Savaşı

3. Anadolu'nun yurt edinilmesinde mutasavvıflar etkili olmuştur. Anadolu Türklüğünün Moğol istilası nedeniyle zor günler geçirdiği dönemde eserleri ve samimi sohbetleriyle halka yol göstermişlerdir. İslam dininin özünü Anadolu insanına aktararak milletimizin birliğini ve bütünlüğünün korumasında önemli rol oynamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında etkili olan bu mutasavvıflardan değildir?

- A) Mevlana Celaleddin-i Rumi
- B) Hacı Bektaş-ı Veli
- C) Yunus Emre
- D) Nizamülmülk

4. Alparslan'ın "Beylerim! Anadolu'da nereyi fethederseniz orası sizindir. Fethettiğiniz yerde beyliğinizi kurunuz." sözü üzerine Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinden biri değildir?

- A) Danişmentliler
- B) Karesioğulları Beyliği
- C) Saltuklular
- D) Çaka Beyliği

5. Ticaret, devletlerin temel geçim kaynaklarından biridir. Tarih boyunca devletler ticareti geliştirmek için uğraş vermişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'nin ticareti geliştirmek amacıyla yaptığı eserlendendir?

- A) Kervansaray
- B) Medrese
- C) Şifahane
- D) Külliye

6. Türkler İpek Yolu'nu ele geçirmek için başka devletler ile iş birliği yapmışlardır.

Buna göre Türkler;

- I. Sasani,
- II. Çin,
- III. Bizans,
- IV. Hindistan

devletlerinden hangileri ile iş birliği yapmışlardır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV

7. Tarihi İpek Yolu'nun sadece bir ticaret yolu olmadığı, ekonomik özellikleri yanında sosyal ve kültürel etkilerinin de olduğu söylenebilir.

Aşağıdakilerden hangisi İpek Yolu'nun sosyal ve kültürel özelliklerinden birisi olamaz?

- A) Çinlilerin Türklerden pantolon giymeyi öğrenmesi
- B) Tarihi ticaret yolu üzerindeki toplumların birbirini tanıması
- C) Anadolu'nun ekonomik olarak zenginleşmesi
- D) Türklerin Çinlilerle evlenmesi

8. Hindistan'da yetiştirilen tarım ürünleri, tarihi ticaret yolu olan Baharat Yolu'yla taşınarak Avrupa'ya satılıyordu. Bu ürünler birçok alanda kullanılıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu alanlardan birisi değildir?

- A) Sofralarda tüketilmesi
- B) Parfüm üretiminde kullanılması
- C) Eczacılıkta ham madde olarak kullanılması
- D) Ticarete takas amacı ile kullanılması

9. Tarihi Baharat Yolu aşağıdaki ulaşım sistemlerinin hangisinin gelişmesine daha fazla katkı yapmıştır?

- A) Kara yolları
- B) Deniz yolları
- C) Hava yolları
- D) Demir yolları

10. Günümüz Asya siyasi haritası üzerinde tarihi İpek Yolu üzerinde bulunmayan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vietnam
- B) Çin
- C) Türkmenistan
- D) Türkiye

11. Türkiye Selçuklu Devleti döneminde Rumlar, Ermeniler, Süryaniler ve Müslümanlar bu topraklarda yaşamaya devam etmişlerdir.

Bu durum Türkiye Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Haçlılarla mücadele edilmesini
- B) Dini hoşgörüye sahip olunmasını
- C) Ahi teşkilatının olmasını
- D) Ülkenin hanedanın malı sayılmasını

12. Anadolu'da ilk medreseyi yapmışlardır. (Yağıbasan Medresesi)

Anadolu'da ilk köprüyü yapmışlardır. (Malabadi Köprüsü)

Verilen bilgilerin ait olduğu beylikler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

Yağıbasan Medresesi	Malabadi Köprüsü
A) Danişmentliler	Artuklular
B) Artuklular	Saltuklular
C) Mengücekliler	Artuklular
D) Saltuklular	Mengücekliler

13. Türkiye Selçuklu Devleti döneminde kervansarayların yapılması aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Siyasî B) Ticarî C) Hukukî D) Dinî

14. Gülşah Öğretmen, sosyal bilgiler dersinde II. Kılıçarslan'ın ülkeyi on bir oğlu arasında paylaştırdığını söylemiştir.

Hangi öğrencinin verdiği cevap bu durumun sonuçlarından biri olamaz?

- A) **Elif**: II. Haçlı Seferinin kaybedilmesi.
B) **Mert**: Taht kavgalarının yaşanması
C) **Murat**: Devletin duraklama dönemine girmesi
D) **Selin**: Merkezi otoritenin güçlenmesi

15. I. Anadolu için Bizans ile yapılan ilk savaş.
II. Anadolu'nun kapılarının Türklere açıldığı savaş.
III. Anadolu'nun Türk yurdu olmasının kesinleştiği savaş.

Türkiye tarihinin dönüm noktası sayılan bu savaşların isimleri hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Pasinler	Malazgirt	Miryokefalon
B) Malazgirt	Miryokefalon	Pasinler
C) Pasinlar	Miryokefalon	Malazgirt
D) Malazgirt	Pasinler	Miryokefalon

16. "İslamiyet ile beraber Türkler, sosyal ve kültürel alanda birçok değişim yaşamıştır" diyen bir öğrenci aşağıdakilerden hangisini bu duruma kanıt olarak gösteremez?

- A) Medreselerin önemli eğitim kurumları haline gelmesini
B) Tasavvuf müziğinin gelişmesini
C) Dini bayramların kutlanmaya başlanmasını
D) Ordu-millet anlayışına sahip olunmasını

17. İlk Müslüman Türk devleti olan Karahanlılar, ticaretin canlanması ve güvenliği için Ribat adıyla ilk kervansarayları, Bimarhane adı verilen ilk hastaneleri yapmışlardır.

Buna göre Karahanlılar'ın Türk İslam Medeniyetine hangi alanlarda katkı yaptığı savunulabilir?

- A) Ekonomi - Eğitim
B) Hukuk - Kültür
C) Ekonomi - Sağlık
D) Siyasi - Eğitim

18. İslamiyetin kabulünden önce Orta Asya'da konar-göçer olarak yaşayan Türkler, İslamiyetle beraber şehir hayatına uyum sağlamışlardır. Bu durum Türklerin yerleşik hayata geçişini hızlandırmıştır.

Sadece bu bilgilere bakılarak Türklerin İslamiyeti kabulü ile hangi alanda bir değişim yaşadıkları savunulabilir?

- A) Askerî B) Sosyal C) Ekonomi D) Siyasi

19. Sosyal bilgiler öğretmeni Ayşe Hanım, öğrencisi Selim'den Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra Türk tarihinde meydana gelen siyasi değişimleri konu alan bir metin yazmasını istemiştir.

Buna göre Selim, aşağıdaki ifadelerden hangisini kullanırsa konunun dışına çıkmış olur?

- A) Türklerin İslamiyet'i kabulüyle beraber İslami hukuk kuralları uygulanmaya başlanmıştır.İslami hukuk kurallarına "Şer'i Hukuk", Türk töresine dayanan hukuk kurallarına da "Örfi Hukuk" denilmektedir.
- B) Orta Asya'da kurulan ilk Müslüman Türk Devleti Karahanlılardır. Satuk Buğra Han zamanında İslamiyet, devletin resmi dini ilan edilmiş, bu durum devletin içerisinde yaşayan Türk boylarının İslamlaşmasını sağlamıştır.
- C) Karahanlılarla çağdaş, bir başka müslüman Türk devleti Afganistan topraklarında kurulan Gaznelilerdir. Gazneli Mahmut Hindistan'a yaptığı 17 sefer ile İslamın Hindistan'da yayılmasını sağlamıştır.
- D) Büyük Selçuklu Hükümdarı Tuğrul Bey, Abbasi Halifesi'ni Anadolu'da Bizans İmparatorluğu, Mısır'da ise Fâtımî baskısından kurtararak İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmiştir. Bu gelişme üzerine Halife, Tuğrul Bey'e Doğu'nun ve Batı'nın koruyucusu unvanını vermiştir.

20.

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ

Selçuklu veziri Nizâmülmülk, XI. yüzyılın ikinci yarısında kendi adını taşıyan Nizamiye Medreseleri'ni kurdu. Medreseler gerek kuruluşu gerekse yetiştirdiği ilim adamlarıyla büyük öneme sahiptir. Medreselerde İslami ilimler ve pozitif bilimler okutuldu.

GAZNELİLER

Gazneli Mahmut, 1017 yılında Harezm'i ele geçirince aralarında Biruni'nin de olduğu binlerce kişiyi esir aldı. Biruni'nin bilimsel çalışmalarını duyan Gazneli Mahmut onu sarayına aldı ve her türlü desteği Biruni'ye sağladı. Gazneli Mahmut ölünce yerine geçen Mesut, Biruni'ye çok değer verdi. Biruni, en önemli eseri olan el-Kanunü'l-Mesudi adlı kitabını Sultan Mesut'a ithaf etti.

Gazneliler ve Büyük Selçuklu Devleti ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Devlet adamları bilimi ve bilim adamlarını desteklemiştir.
- B) Türk-İslam devletleri zamanında bilimsel alanda eserler ve kurumlar oluşturulmuştur.
- C) Dönemin bilim adamları Türk-İslam devletlerinde rahat çalışma imkanı bulmuştur.
- D) Devlet adamlarının bilim adamlarına desteği, medreselerle sınırlı kalmıştır.

21. Sen iyi ad dile Allah sana verdi kut,
Kut'unu bulduğunda gönlünü iyi tut.
İsteyip almadın sen bu beylik gücünü,
Allah verdi fazlıyla bu belli.
Bu beyliği sana lütfederek verdi,
Bunun şükrünü kıl ey geniş bilgili.
Gönlün doğru, özün duru olarak Allah'a tapın,
Halkına iyi davran içten ve yakın.

Kutadgu Bilig'den alınan bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türklerin İslamiyete geçmesine rağmen kut anlayışını devam ettirdikleri
- B) İslami kavramların Türk edebiyatına girdiği
- C) Türk devletlerinin yönetim şeklinin tamamen İslama göre şekillendiği
- D) Türklerin gelenekleri ile İslami ilke ve kurallara bir arada yer verdikleri

22.

Bu görsel dikkate alındığında Türklerin yaşamı ile ilgili;

- I. Göçebe olarak yaşamışlardır.
- II. Atı evcilleştirmişlerdir.
- III. Tarım ile ilgilenmişlerdir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

23. İslamiyet öncesinde Orhun Abideleri dışında yazılı eserlere pek rastlanmazken İslamiyetin kabulünden sonra birçok yazılı eserin ortaya konulduğu görülür. Kaşgarlı Mahmut'un Divanı Lügati't Türk'ü, Yusuf Has Hacıp'in Kutadgu Bilig'i, Ahmet Yesevi'nin Divan-ı Hikmet'i bunlardan sadece birkaçıdır.

Bu parçada Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra meydana gelen hangi alandaki değişimden söz edilmiştir?

- A) Astronomi B) Edebiyat
C) Coğrafya D) Matematik

24. **AYŞE:** Türk adıyla kurulan ilk devlettir.

GÖNÜL: Bilinen ilk Türk devletidir.

METE: Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.

Hangisi öğrencilerin hakkında bilgi verdiği devletlerden biri değildir?

- A) Asya Hun Devleti
B) Avrupa Hun Devleti
C) Göktürk Devleti
D) Uygur Devleti

25. Kutluk Kağan önderliğinde Türklerin ayaklanması neticesinde kurulmuştur. İlk alfabeyi kullanan Türk Devleti unvanını taşır. Türk edebiyatı ve Türk tarihinin ilk yazılı örneği olan Orhun Kitabeleri bu dönemde yazılmıştır. En parlak dönemini Bilge Kağan döneminde yaşayan devlet, Bilge Kağan, Kültigin ve Vezir Tonyukuk'un hayatlarını kaybetmeleri sonucu gücünü yitirmeye başlamıştır.

Hakkında bilgi verilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asya Hun Devleti B) I. Göktürk Devleti
C) II. Göktürk Devleti D) Uygurlar

26.

Çin hakimiyeti altına girmek istemeyen Hunların bir kısmının batıya doğru göç etmeye başlamaları ve batıda Alanlar, Ostrogotlar, Vandallar, Angıl Saksonlar, Franklar, Vizigotlar gibi barbar kavimleri yerlerinden oynatmaları Avrupa'da çok büyük bir göç dalgalanmasına neden olmuş ve tarihte bu olaya **Kavimler Göçü** denmiştir.

Verilenlerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçları arasında yer almaz?

- A) İlk Çağ kapandı, Orta Çağ başladı.
B) Roma İmparatorluğu Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrıldı.
C) Avrupa'da Feodalite rejimi ortaya çıktı.
D) Asya Hun Devleti kuruldu.

27. İlk Türk Devletleri'nde halk hayvancılıkla uğraşır, göçebe olarak yaşardı. Toprağa bağlı bir yaşantı olmadığı için özel mülk anlayışı ve kölelik gelişmemiştir. Türkler geleneklere dayalı ve Hakan dâhil olmak üzere herkesin uymak zorunda olduğu töre adı verilen yazılı olmayan hukuk kuralları ile yönetilmişlerdir.

Buna göre Türklerin yaşamı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumsal alanda eşitlik esas alınmıştır.
B) Yasaların üstünlüğü ilkesi benimsenmiştir.
C) Tarımsal üretim en önemli geçim kaynaklarıdır.
D) Türk toplumu geleneklerine bağlıdır.

28. İlk Türk Devletleri'nde devlet işleri Kurultay adı verilen toplantıda görüşülürdü. Kurultay'a Hakan, Hakan'ın eşi Hatun ve boy beyleri katılırdı. Kurultay'da son söz Hakan'a aitti. Kurultay, Hakan'ı seçer, Hakan görevini doğru yapmadığında görevden alabilirdi.

Bu bilgilere göre Kurultay ile ilgili olarak;

- I. Kurultay'ın danışma meclisi gibi çalıştığı
- II. Türklerde kadınların devlet yönetimine katıldığı
- III. Hakan'ının yetkilerinin kısıtlandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

29. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Alparslan, Anadolu'nun fethi için birçok akıncı komutanını Anadolu'ya göndermiştir. Anadolu'nun fethine katılan beyler, fethettikleri yerlerde kendi adlarını taşıyan beylikler kurdular. Bu beylikler Anadolu'da Gürcüler, Bizans ve Haçlılara karşı mücadele ettiler. İlk Türk beylikleri kuruldukları bölgelerde camiler, medreseler, kervansaraylar, imarethaneler ve hamamlar gibi mimari eserler inşa ettiler.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bölgelerini farklı düşmanlara karşı savunduklarına
- B) Beyliklerin adlarının nereden geldiğine
- C) Anadolu'nun Türkleşmesine yaptıkları katkılara
- D) Beyliklerin kuruluş tarihlerine

30. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya Türk akınları hızlanmış, XIII. yy'da Anadolu'da Türklerin egemenliği kesinleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'daki bu durumun sonuçları arasında yer almaz?

- A) İskân politikasının uygulanması
- B) Sufi ve düşünürlerin kültürel hayata katkısı
- C) Bizans kültürünün Anadolu'da yayılması
- D) Medrese, şifahane ve kütüphanelerin yapılması

31. Türkler, Orta Asya'da sert karasal iklimin etkili olduğu bozkırların geniş yer kapladığı bir coğrafyada yaşamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinde coğrafi şartların Türklerin yaşamı üzerinde etkisi yoktur?

- A) Konar göçer bir yaşam sürmüşlerdir.
- B) Ekonomilerinin temelini hayvancılık oluşturmuştur.
- C) Deniz ticaretinde gelişmişlerdir.
- D) Türkler sert ve dayanıklı yapıya sahip olmuştur.

32. Orta Asya Türkleri konargöçer yaşam tarzını benimsemişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yaşam tarzına bağlı olarak ortaya çıkan barınaklardır?

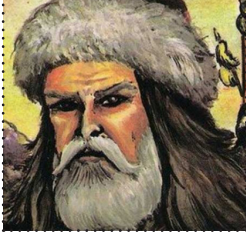
- A) Keçe örtülerle kaplanan çadırlar
- B) Ahşap tek katlı evler
- C) Toprak damlı birkaç katlı evler
- D) Yazın serin kışın sıcak taş evler

33. Anadolu'da hoşgörüyü, insan sevgisini, birlik ve beraberliği ön plana çıkararak, toplum düzenini sağlamaya çalışan Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli, Mevlana gibi düşünürler Anadolu'nun yurt edinilmesinde etkili olmuşlardır.

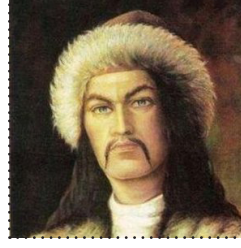
Düşünürlerin bu faaliyetleri Anadolu'da hangi gelişmelere ortam hazırlamıştır?

- A) Sultanın yetkilerinin azaltılmasına
- B) Halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına
- C) Anadolu'da Türk kültürünün yerleşmesine
- D) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulmasına

34. Asya Hun devleti hükümdarlarının verdiği bilgilerden hangisi yanlıştır?

TEOMAN

METEHAN

A)	Orta Asyada kurulan ilk Türk devletinin hükümdarıyım.	Benim zamanında Hunlar en güçlü zamanını yaşadı.
B)	Çin Seddi, benim akınlarım nedeniyle inşa edildi.	Türkleri bir çatı altında topladım.
C)	Orduda ilk onlu sistemi ben kurdum.	Baharat Yolu'nun denetimini ele geçirdim.
D)	Merkezimiz Ötüken'dir.	Hunlar, benden sonra kuzey ve güney olmak üzere bölündü.

35. Aslı Öğretmen, derste öğrencilerine Çin'den başlayıp Avrupa'ya uzanan bir ticaret yolunda seyahat edeceklerini belirtmiştir.

Bu haritaya göre Aslı Öğretmen ve öğrencilerinin seyahat edecekleri ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baharat Yolu
- B) İpek Yolu
- C) Kral Yolu
- D) Haçlı Yolu

36. Sosyal bilgiler dersi öğretmeni, 6/A sınıfını gruplara ayırarak "Türklerin İslamiyeti Kabulünden Önce Kurulan Türk Devletleri" konulu bir grup çalışması hazırlamalarını istemiştir. Bu gruplar;

1. GRUP	2. GRUP	3. GRUP	4. GRUP
ASYA HUN	GÖKTÜRKLER	GAZNELİLER	UYGURLAR

devletleri ile ilgili çalışmalar hazırlamışlardır.

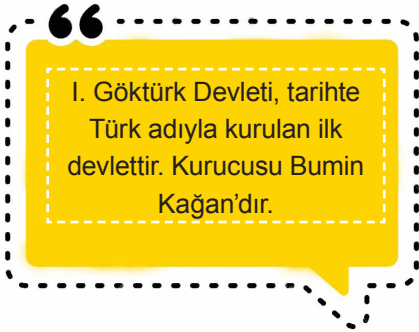
Hangi grubun hazırlamış olduğu çalışma hatalıdır?

- A) 1. grup B) 2. grup C) 3. grup D) 4. grup

37. Sosyal bilgiler dersinde proje görevi için bilgi kartları hazırlayan Ayşe, kartların birinde yanlışlık yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Ayşe'nin yanlışlık yaptığı karttır?

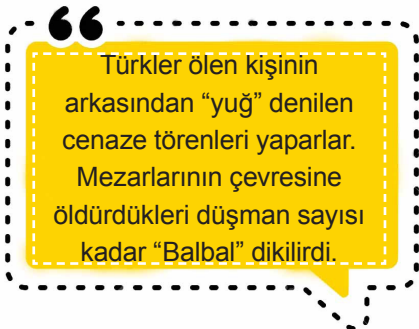
A)

B)

C)

D)

38. Aşağıdaki olaylardan hangisinde neden-sonuç ilişkisi yanlış verilmiştir?

Neden

Sonuç

A) Şifahane ve aşevlerinin kurulması	Sosyal devlet anlayışının güçlenmesi
B) Moğol istilası nedeniyle birçok bilim ve düşünce adamının Anadolu'ya gelmesi	Fikir hayatının canlanması
C) Anadolu'ya göçlerin artması	Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması
D) Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması	Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması

39. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'nin ticareti geliştirmek amacıyla yaptığı faaliyetlerden değildir?

- A) Tüccarların mallarının devlet güvencesine alınması
- B) Birçok liman kentini fethetmiş olmaları
- C) Venedik, Bizans ile ticaret antlaşması yapmaları
- D) Ganimet gelirlerinin elde edilmesi

40.

İSLAMİYET'İN DOĞUŞU VE DEĞİŞİM

Hız. Ebubekir Dönemi (632-634) • Ortaya çıkan yalancı peygamberler sorununu çözdü. • Kur'an ayetleri birleştirilerek kitap haline getirildi.	Hız. Ömer Dönemi (634-644) • Devletin geniş sınırlara ulaşmasından dolayı illere valiler ve kadılar atanmıştır.
Hız. Osman Dönemi (644-656) • İslam devletinin ilk donanması bu dönemde kuruldu. • Kur'an çoğaltılarak önemli merkezlere gönderildi.	Hız. Ali Dönemi (656-661) • Hız Ali döneminde siyasi sebeplerden dolayı Müslümanlar arasında iç karışıklıklar arttı. İslam'da ilk ayrılıklar yaşandı.

Dört Halife dönemi ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İslamiyet'i tehdit eden unsurlarla mücadele edilmiştir.
- B) Zamanla iç anlaşmazlıklar yaşanmıştır.
- C) En uzun süre halifelik yapan Hız. Ebubekir olmuştur.
- D) Askeri alanda çalışmalar yapılmıştır.

41. • Çarşı, pazar, denetim ve kontrolleri yapmaları
• Esnaf ve halk arasında iletişimi sağlamaları
• Çıracak eğitimi yapmaları

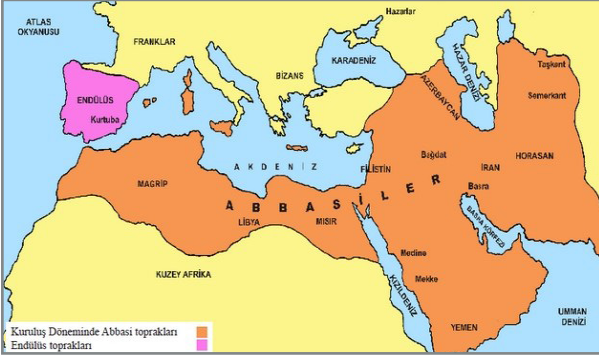
Bu bilgilere dayanarak ahi teşkilatı ile ilgili;

- I. mesleğin devamlılığını sağladıkları,
II. toplumsal dayanışmayı geliştirdikleri,
III. yol güvenliğini sağladıkları

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) I ve II

42.

Bu haritaya göre Abbasiler;

- I. Anadolu'nun tamamına hâkim olmuştur.
II. Akdeniz'de güçlü bir devlet konumundadır.
III. Asya ve Afrika'da topraklara sahiptir.
IV. Denizlere kıyısı olduğu için donanmasını güçlü tutmalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) II ve III
B) I, II ve IV
C) I, II ve III
D) II, III ve IV

43. Aşağıdaki ülkelerden hangisinde Baharat Yolu güzergahı sırasıyla verilmiştir?

- A) Hindistan - Kızıldeniz - Mısır
B) Basra Körfezi - Hindistan - Mısır
C) Basra Körfezi - Kızıldeniz - Hindistan
D) Mısır - Basra Körfezi - Akdeniz

44. Aşağıdaki olaylardan hangisi sonrasında Baharat Yolu'nun denetimi Osmanlıya geçmiştir?

- A) Coğrafi keşifler
B) Bizans ve Sasanilerle yapılan işbirliği anlaşmaları
C) Osmanlıların'ın Mısır'ı ele geçirmesi
D) Ticaret yolları üzerinde kervansarayların yapılması

45. Aşağıdaki şehirlerden hangisi tarihi İpek Yolu güzergahında yer almaz?

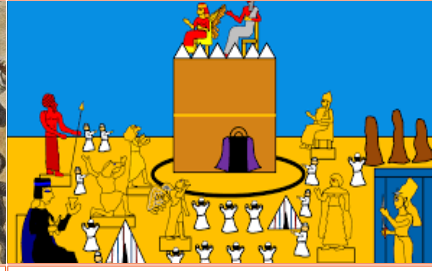
- A) Taşkent
B) Buhara
C) Aşkabat
D) İskenderiye

46.

İslamiyet Öncesi Arabistan'ın Durumu

İnsanlar arasında toplumsal farklılıklar vardı, kız çocuklarına ve kadınlara değer verilmiyordu. Köleleştirilen insanlar bir eşya gibi alınıp satılırdı. Araplar arasında okuyup yazma bilenlerin sayısı son derece azdı.

Arapların çoğunluğu putperestti. Yapmış oldukları bir takım heykellere ilâh diye tapıyorlardı. Musevilik Hristiyanlık ve Mecusilik (ateşe tapma) diğer dinlerdi.

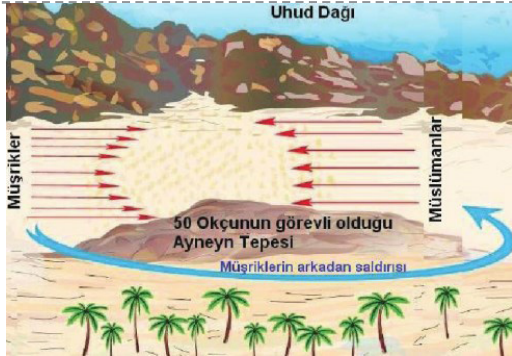

Araplar, kabileler hâlinde yaşırdı. Her kabile kendisini diğerlerinden üstün görür ve aralarında oluşan kan davalarından dolayı birbirleriyle sürekli mücadele ederlerdi. Yalnızca yılın dört ayında savaşırmazlardı.

İslamiyet öncesi Arap Yarımadası hakkında verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Eşitlik, adalet gibi kavramlara yeteri kadar önem verilmemiştir.
- B) Çok tanrılı inanışları olduğu bir inanç dünyasına sahiplerdir.
- C) İnsan haklarına aykırı bir düzen içinde yaşamışlardır.
- D) Her zaman kan dökmeye hazır bir kabile anlayışları vardır.

47.

Uhud Savaşı, 23 Mart 625'te Medine yakınlarındaki Uhud dağında Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında yapıldı. Savaşın sebebi Bedir Savaşı'nda hezimete uğrayan Mekkeli müşriklerin Müslümanlardan öç almak istemesidir. Meydana gelen savaşta Peygamber Efendimizin görevlendirdiği okçuların yerini terk etmesiyle birlikte iki ateş arasında kalan Müslümanlardan Hz. Hamza ile birlikte 70 sahabe şehit oldu. Hz. Muhammed ciddi bir şekilde yaralandı.

Yukarıda verilen bilgi ve görsele göre Uhud Savaşı'nın;

- I. Nasıl bir coğrafyada yapıldığı,
- II. Kimler arasında gerçekleştiği,
- III. Sonucunu nelerin etkilediği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

48.

Dört Halife Dönemi	Emeviler Dönemi
Halifeler seçim yolu ile belirlendi.	Halifelik babadan oğula geçen bir sisteme döndü.
Bütün Müslümanlar eşit tutuldu.	Arap milliyetçiliği uygulandı.
Devlete ait resmi dil ve para yoktu.	Arapça resmi dil ilan edildi. İlk İslam parası basıldı.
Dört Halife döneminde devletin bir merkez binası yoktu.	Emeviler döneminde devlete ait merkez binaları inşa edildi.

Bu bilgilere göre İslam devletleri ile ilgili;

- Zamanla demokratik yönetim önem kaybetmiştir.
- İslam'ın temeli olan eşitlik ilkesi geçerliliğini korumuştur.
- Tüm Müslümanlara hoşgörülü bir yönetim sergilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

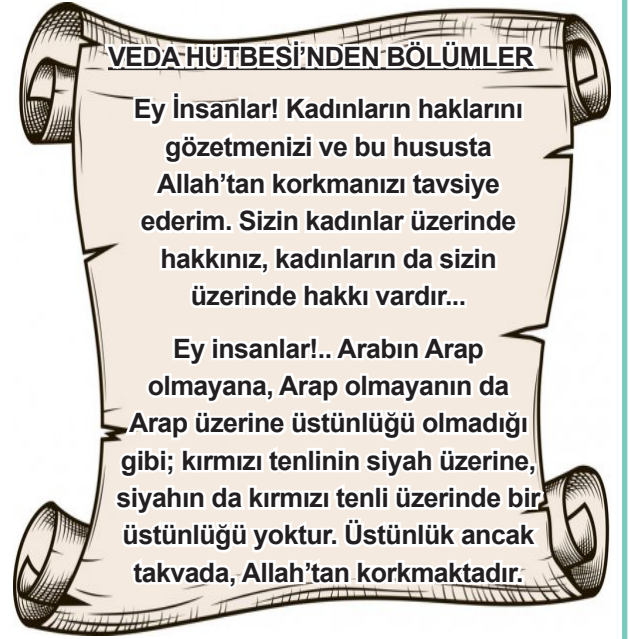
49. Medine Sözleşmesi'nin bazı maddeleri şunlardır:

- Müslüman ve Yahudi topluluklar barış içerisinde yaşayacaklardır.
- Medine'nin savunması birlikte yapılacaktır.
- Yahudiler dinlerini yaşamakta serbest olacaktır.
- Müslümanlar ve Yahudiler, kendileri dışında bir topluluk ile yaşanacak anlaşmazlıkta birbirlerinin yanında yer alacaktır.
- Yahudiler ve Müslümanlar arasında yaşanabilecek anlaşmazlıklarda Hz. Muhammed hakem olarak kabul edilecektir.

Hiz. Muhammed'in Medine halkları ile yaptığı bu sözleşmenin hangi maddelerinde birlik ve beraberlik vurgulanmıştır?

- A) 1-2-3 B) 1-2-4
C) 3-4-5 D) 1-3-5

50.

Hiz. Muhammed'in Veda Hutbesi'nde verdiği mesajlar arasında;

- eşitlik,
- yardımlaşma,
- adalet

kavramlarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1. C	26. D
2. B	27. C
3. D	28. D
4. B	29. D
5. A	30. C
6. B	31. C
7. C	32. A
8. D	33. C
9. B	34. C
10. A	35. B
11. B	36. C
12. A	37. D
13. B	38. D
14. D	39. D
15. A	40. C
16. D	41. D
17. C	42. D
18. B	43. A
19. A	44. C
20. D	45. D
21. C	46. D
22. B	47. D
23. B	48. A
24. B	49. B
25. C	50. B

6.SINIF 2. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık KARABÜK Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

6. Eski Türklerde göçebe yaşam tarzının olduğunu gösteren kanıtları (X) ile işaretleyiniz.

	Hayvancılığın ve avcılığın temel geçim kaynağı olması.
	Uygurların tarımla uğraşmaları ve tarım arazilerini sulamak için kanallar yapması.
	Uzun süreli hapis cezalarının uygulanmaması.
	Kolay taşınabilir eşyaların kullanılması ve çadır kültürünün gelişmesi.
	Uygurların saray, tapınak, ev gibi mimari eserler bırakması

7. Orta Asya' da kurulmuş ilk Türk devletleri, ekonomik faaliyetleri gereği "konargöçer" bir yaşam tarzını benimsemişlerdir. Yazın serin ve otlakların bol olduğu yaylalara, kışın ise daha sıcak olan kışlaklara göç etmeyi gerektiren bu yaşam tarzında, barınma ihtiyaçlarını kıl çadırlarla karşılamışlardır. Bu çadırları ise yayalara ve kışlaklara arabalar sayesinde taşımışlardır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında, Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletleri ile ilgili,

- I. Ekonomik faaliyetleri hayvancılıktır.
- II. İklim özellikleri yaşam tarzlarını doğrudan etkilemiştir.
- III. Mimari gelişmemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) II, III
C) I, III
D) I, II ve III

8. Türklerde asker ve askerlik her zaman önemli olmuş, askerlik bir meslek olarak görülmemiş, ordu-millet anlayışıyla hareket edilmiştir. Millet savaflara topyekûn katılmıştır. Ordu onlu sisteme göre teşkilatlanmış olup çoğu atlı birliklerden meydana gelmiştir. Bu birliklere hakan komuta etmiştir. Başlıca silahları ok, yay, kılıç, mızrak, kalkan, gürz vb. olmuştur.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak ilk Türk devletleriyle ilgili,

- I. Hakan aynı zamanda başkomutandır.
- II. Türkler maden işlemede ileri gitmiş bir toplumdur.
- III. Türklerde askerlik önemli bir meslektir.
- IV. Türkler, hayvan gücünden sadece askeri amaçlarla yararlanmışlardır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir ?

- A) I ve II
B) I, II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve IV

9. İlk Türk devletlerinin varlıklarını uzun süre devam ettiremeyip kısa sürede yıkılmasında;

- I. kut anlayışı,
- II. ülkenin, Hanedan ve üyelerinin ortak malı olarak görülmesi,
- III. merkezi otoritenin güçlü olması,
- IV. dış baskılar,

gibi unsurlardan hangileri etkili olmuştur?

- A) I, II ve IV
- B) I, III ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV

10. Türk tarihi ve kültürü ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Türklerin ana yurdu Anadolu'dur.
- B) Göktürkler saray ve tapınak yapımında çok ilerlemişlerdir.
- C) Bilinen ilk Türk devleti Büyük Hun Devletidir.
- D) Türklerin ilk destanı Ergenekon Destanıdır.

11. Eski Türklerde ordu-millet anlayışı hakimdi. Aynı zamanda çadır hayatı vardı. Ölen kişiler ise değerli eşyaları ile birlikte kurgan denilen oda şeklinde mezarlara gömülmekteydi.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Düzenli bir orduya sahiptirler.
- B) Ölümünden sonra yaşama inanılır.
- C) Yerleşik yaşam hakimdir.
- D) Kurultay denilen meclisleri vardır.

12. • Göçebe yaşam biçiminden yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.
• Mani dinini benimseyerek savaşçı özelliklerini kaybetmişlerdir.
• Saray, tapınak, ev gibi kalıcı eserler yapmışlardır.

Özellikleri verilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hunlar
- B) Köktürkler
- C) Uygurlar
- D) Selçuklular

13. 568 yılında Bizanslı elçi Zemarkhos ziyaret ettiği Köktürk kağanı için şunları söylemiştir: “Türk beyi beni önce ipeklerle süslenmiş bir çadırda karşılamıştı. Çadırın içinde çeşitli madenlerden yapılmış heykelcikler, altın sürahi ve köşeleri altınlarla çevrili bir döşek vardı. Beyin başka bir çadırında da direkleri altın kaplama ve kuş figürleriyle süslü ortada ayakları altından olan bir taht bulunuyordu. Yine bir merasimde atlar tarafından çekilen bir taht üzerine oturmuştu.”

Elçinin anlattıklarından yola çıkarak Türk devletleri hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türklerin madencilik ile uğraştıklarına
- B) Konar göçer yaşam tarzını benimsedikleri, çadırlarda kaldıklarına
- C) Geçimlerini tarım yaparak sağladıklarına
- D) Türklerin atı evcilleştirip yaşamlarında ata yer verdiklerine

14. Yurdumdan ayrıldım kara bağlarım
Şimdi de Hunların çadırıdır yerim
Ocağım kül oldu ona ağlarım
Dünyaya gelmemiş olmak isterim
Yünden ip yapar, keçe giyerler
Koyunun etini yerler,
İçemem bakırla sunulan sütü
Davulu her gece durmaz döverler
Fırtına bozkırda gök gibi gürler
Yollar toz duman boğana kadar

Hun hükümdarı ile evlenen Çinli prensesin yazdığı şiirden yola çıkarak Hunların yaşantısına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hunlar konargöçer yaşam tarzına sahiptir.
- B) Orta Asya’da karasal iklim görülmektedir, bitki örtüsü de bozkırdır.
- C) Hunların temel geçim kaynağı tarımdır.
- D) Hunlarda madencilik, yapılan ekonomik faaliyetlerden biridir.

15. Türklerin ana yurdu Orta Asya’da kurulan ilk Türk devletlerinde coğrafyanın etkisi ile bozkır kültürü şekillenmiş, konargöçer yaşam görülmüştür. En önemli geçim kaynakları hayvancılıktır. Sözlü edebiyat çok gelişmiştir.

Yukarıda Türk devletlerinin hangi alandaki özelliklerinden bahsedilmemiştir?

- A) Coğrafi
- B) Siyasi
- C) Ekonomik
- D) Kültürel

23. Medineli Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında 624 yılında Bedir Savaşı yapıldı. Bu savaşta üç yüz kişilik Müslüman ordusu bin kişilik müşrik ordusunu mağlup etti. Savaş sonunda esir alınan Mekkeli müşriklerden okuma yazma bilenlerin her biri, on Müslüman'a okuma yazma öğretme karşılığında serbest bırakıldı.

Yukarıdaki bilgilere bakarak,

- I. Müşrikler savaş tecrübesi bakımından Müslümanların gerisindedirler.
- II. Savaşların kazanılmasında askeri üstünlük çok önemlidir.
- III. İslam dininde eğitim önemli bir unsurdur.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) Yalnız III
- D) II ve III

24. Hz.Osman Döneminde yaşanan bazı gelişmeler şunlardır:

- I. İlk İslam donanması oluşturulmuştur.
- II. Kıbrıs fethedilmiştir.
- III. İran'ın fethi tamamlanmıştır.

Bu gelişmelerden hangileri İslam devletinin denizcilik faaliyetleriyle ilgilidir?

- A) I, II ve III
- B) I ve III
- C) I ve II
- D) II ve III

25. Dört Halife Dönemi adaletli, hoşgörülü yönetimin etkili olduğu bir dönemdir. Dört Halife Dönemi'nde İslam dünyasında çok önemli gelişmeler olmuştur. Hz Ebubekir, Hz Ömer, Hz Osman ve Hz Ali seçimle iş başına gelmiştir. Herkesin kararına önem verilmiş, herkes hakkını kullanmış ve ortak kararla halifeler seçilmiştir.

Yukarıdaki cümleyi kuran öğrencisine Sibel Öğretmen hangi soruyu sormuş olabilir?

- A) Dört Halife Dönemi'ne neden Cumhuriyet Dönemi denmektedir?
- B) İlk halife kimdir ve nasıl seçilmiştir?
- C) En adaletli halife kimdir ve neden adaleti ile tanınır?
- D) Hoşgörülü yönetimiyle herkese örnek olan halife kimdir?

26. Halifelîği saltanata dönüştüren Emeviler Arap olmayan Müslümanlara iyi davranmazken sonra kurulan Abbasi devleti ise tam tersini yapmış ve başta Türkler olmak üzere Arap olmayan Müslümanlara çok iyi yaklaşmışlardır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Emeviler döneminde halifelik babadan oğula geçmeye başlamıştır.
- B) Emeviler döneminde Arap milliyetçiliği görülmektedir.
- C) Abbasilerde hoşgörü politikası hakimdir.
- D) Türklerin islamiyete girmesi Emeviler döneminde hızlanmıştır.

27. Ey insanlar! Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinizde hakkı vardır.

Ey mü'minler! Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırırmazsınız. O emanetler, Allah'ın kitabı Kur-ân-ı Kerim ve Peygamberin sünnetidir.

Mü'minler! Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleyiniz! Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşler.

Ey insanlar! ...Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah'tan korkmaktır.

Veda Hutbesi'nin yukarıda verilen bölümlerinden hareketle söylenebilecek en genel yargı hangisidir?

- A) Kadınlarla erkekler eşit hale getirilmiştir.
- B) İslam toplumuna sosyal ve toplumsal alanda öğütler verilmiştir.
- C) Sınıf ayrımına karşı çıkılmıştır.
- D) Müslümanlar arasında dayanışma arttırılmaya çalışılmıştır.

28. İslamiyetin doğuşu ile başlayan değişim Hicret'in yaşanmasıyla Medine'de de devam etmiştir.

Hangisi Hz. Muhammet'in Medine'ye gelmesinden sonra yaşanan değişimlerden değildir?

- A) Medine Sözleşmesi ile toplumsal barışın sağlanması
- B) İslam tarihinin başlaması
- C) Yahudilerin Medine'den çıkarılması
- D) Muhacir-Ensar kardeşliğinin sağlanması

29. İslamiyet'ten önce güçlünün sözünün geçtiği, sosyal hayatta eşitsizliğin hakim olduğu bir Arabistan vardı. Araplar, kabileler halinde yaşardı. Her kabile kendisini diğerinden üstün görür ve aralarında oluşan kan davalarından dolayı birbirleriyle sürekli mücadele ederlerdi. Kız çocuklarına değer verilmez, köleleştirilen insanlar bir eşya gibi alınıp satılırlardı. İslam dini Arabistan'da yaygınlaşmaya başlayınca bazı değişimler yaşanmaya başladı.

Buna göre,

- I. Kölelik yasalaştı ve yaygınlaşmaya başladı.
- II. Kabileler arasında kan davaları azalmaya başladı.
- III. Kadınlar düşüncelerini daha rahat ifade edebilmeye başladı.

İfadelerinden hangilerinin bu gelişmeler arasında olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

33. Hindistan'a on yedi sefer düzenleyerek bölgeye İslamiyet'i götüren Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karahanlılar
- B) Gazneliler
- C) Selçuklular
- D) Danişmentliler

34. İlk Türk-İslam devletlerinde hükümdarlar, bilim insanlarını destekleyerek bilimsel çalışmalarında onlara her türlü imkânı sunmuşlardır. Gazne hükümdarı Sultan Mahmut'un bilim insanı Birûni için kullandığı "sarayımın en değerli hazinesi" ifadesi bu durumun en güzel örneğidir.

Metinden hareketle aşağıdaki hangisi söylenebilir?

- A) İlk Türk- İslam devletleri eğitim ve bilimin gelişmesi için gayret göstermişlerdir.
- B) İlk Türk- İslam devletlerinde bilim sayesinde güçlü bir ekonomi kurulmuştur.
- C) Biruni dönemin en aydın bilim insanıdır.
- D) Türk- İslam medeniyetinde en önemli bilim insanlarından biri de Sultan Mahmut'tur.

35. Gaznelilerin ve Selçukluların resmi dili arapça iken Karahanlıların resmi dili Türkçedir. Aynı zamanda Karahanlılar ribat adlı kervansaraylar ve bimarhane adlı hastaneleri yapmışlardır.

Buna göre,

- I. Selçuklularda Türk dilinin gelişimi yavaşlamıştır.
- II. Karahanlılar milliyetçiliğe önem vermemiştir.
- III. Karahanlılarda ticaret önemli bir yere sahiptir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

36. "Türkler, Abbasi ordusu içerisinde Bizans'ın saldırılarına karşı İslam topraklarını korumuşlardır."

Bu sözlerle başlayan bir konu anlatımına verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türker'in İslamiyet'i Kabul Etme Nedenleri
- B) Türk-Bizans Savaşları
- C) Türklerin İslamiyet'e Hizmetleri
- D) İslamiyet'in Türklere Etkileri

37. Türklerin İslamiyet'i kabulleriyle birlikte;

- I. devlet yöneticilerinin sultan, hünkâr, gıyaseddin, padişah gibi unvanlar kullanmaları,
- II. tarım, hayvancılık, madencilik ve ticaret gibi ekonomik faaliyetlerde bulunmaları,
- III. töreye dayanan örfi hukuk kurallarını şer'i hukuk kurallarına göre yorumlayıp uygulamaları,

değişimlerinden hangileri meydana gelmiştir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

38. Türklerin İslamiyeti kabulüyle birlikte siyasi, sosyal ve kültürel hayatlarında meydana gelen değişimlerden hangisi İslam dininin yayılma hızını arttırmıştır?

- A) Gaza ve cihat anlayışının benimsenmesi
- B) Cami, medrese, kervansaray gibi yapıların inşa edilmesi
- C) Şer'i hukuk kurallarının uygulanmaya başlanması
- D) Tasavvuf müziğinin gelişmesi

39. Karluk, Yağma, Çiğil boylarının Uygur devletini yıkmasıyla Bilge Kül Kadir Han tarafından 840 yılında kurulmuştur. Kurulan devletin merkezi Balasagun'dur. Devlet, Orta Asya'da İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devleti olmuştur.

Yukarıdaki metin incelendiğinde Karahanlıların;

- I. dini,
- II. ekonomik,
- III. siyasi

özelliklerinin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) Yalnız II
- D) Yalnız III

40. Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra meydana gelen değişimlerden hangisi halkın yaşantısını doğrudan etkilememiştir?

- A) İbadet şekillerinin değişmesi
- B) Şehirleşmenin başlamasıyla ticaretin gelişmesi
- C) Kurultayın yerini divanın alması
- D) Şer-i hukuk kurallarının da kullanılmaya başlanması

48. Türklerin Anadolu'yu yurt edinmesinde,
- Anadolu'da güçlü bir devletin olmaması,
 - Anadolu'da su kaynaklarının bol olması,
 - Anadolu'daki iklim koşullarının uygun olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

49. Beylerim!

Anadolu'da nereyi fethederseniz orası sizindir. Fethettiğiniz yerlerde beyliğinizi kurunuz.

Sultan Alparslan, Türk beylerine bu sözünü neden söylemiştir?

- A) Fetihleri bitirmek
B) Anadolu'yu bölmek
C) Fetihleri hızlandırmak
D) Beylik sayısını artırmak

50. Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin Anadolu'daki önemli eserlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

- Saltuklu eserleri; Erzurum Kale Camisi, Mama Hatun Külliyesi ve Emir Saltuk Türbesi
- Danışmentliler; Tokat Niksar Yağıbasan Medresesi
- Mengücekliler; Sivas Divri Ulu Camii
- Artuklular; Malabadi Köprüsü (Diyarbakır), Mardin Hatuniye Medresesi, Diyarbakır Ulu Cami

Buna göre aşağıda verilen bilgilerden hangisine kesin olarak ulaşılabılır?

- A) Eğitim alanında en ileri gitmiş beylik Danışmentlilerdir.
B) Anadolu'daki en önemli eserleri Saltuklular ortaya koymuşlardır.
C) Anadolu'da kurulmuş Türk beylikleri Anadolu'da imar faaliyetinde bulunmuşlardır.
D) Anadolu ilk Türk beylikleri dönemin en gelişmiş medeniyetini oluşturmuşlardır.

51. Anadolu'nun kapılarının Türklere açılmasını sağlayan savaş ve Anadolu'nun tapusunun Türklere geçtiği savaş olarak nitelendirilen savaşlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

	Anadolu'nun Kapılarını Açan Savaş	Anadolu'nun Tapusunun Alındığı Savaş
A)	Pasinler Savaşı	Miryokefalon Savaşı
B)	Miryokefalon Savaşı	Malazgirt Savaşı
C)	Malazgirt Savaşı	Pasinler Savaşı
D)	Malazgirt Savaşı	Miryokefalon Savaşı

52. Kervanların konaklaması için kervansaraylar yapılmıştır. Bu kervansaraylarda kalan tüccarların dinlenme, beslenme, sağlık ve temizlik ihtiyaçları üç gün boyunca ücretsiz olarak karşılanırdı. Kervansarayların içinde odalar, mescit, hamam, çeşme gibi bölümler ile hekim, veteriner, nalbant ve hayvanların bakımını yapan görevliler bulunurdu. Türkiye Selçukluları ticaret yollarında zarara uğrayan tüccarların kayıplarını karşılayarak ilk sigorta uygulamasını hayata geçirdiler. Tüccarları yolculukları boyunca rahat ettirmek ve her türlü tehlikeden korumak için önlemler aldılar.

Yapılan bu faaliyetlerin temel amacı nedir?

- A) Şehirlerin güvenliğini sağlamak
- B) Kültürü geliştirmek
- C) Kervansaraylardan para kazanmak
- D) Ticareti geliştirmek

53. Türkiye Selçukluları döneminde Kayseri’de Gevher Nesibe Darüşşifası ve Kayseri Kalesi, Konya’da İnce Minareli Medrese ve Alaaddin Camii gibi mimari eserler yapılmıştır.

Bu örneklerden yola çıkarak,

- I. En çok ticarete önem verilmiştir.
- II. Bayındırlık ve imar faaliyetleri yapılmıştır.
- III. Eğitime ve savunmaya önem verilmiştir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız II

54. I. Göçebe halinde yaşayan Türkmenleri fethedilen topraklara yerleştirmek
II. Fethedilen yerlere kervansaraylar yapmak
III. Anadolu’nun çeşitli yerlerine medreseler inşa etmek

Türklerin Anadolu’yu yurt edinme sürecinde yapmış oldukları yukarıdaki faaliyetlerin ilgili oldukları alanlar hangisinde doğru bir şekilde sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Siyasi	Sosyal	Ekonomik
B)	Sosyal	Ekonomik	Kültürel
C)	Kültürel	Ekonomik	Sosyal
D)	Sosyal	Kültürel	Ekonomik

55. Türkiye Selçuklu Devleti'nin XII. yüzyılın ortalarından itibaren oluşturdıkları güvenli ortamı Anadolu'yu kültür ve medeniyet merkezi haline getirmiştir. Bu dönemde eğitim, sağlık, ticaret alanlarında birçok yapı meydana getirmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi sırası ile eğitim, sağlık, ticaret alanındaki yapılara örnektir?

	<u>Eğitim</u>	<u>Sağlık</u>	<u>Ticaret</u>
A)	Medrese	Şifahane	Kervansaray
B)	Medrese	Külliye	Şifahane
C)	Kervansaray	Medrese	Şifahane
D)	Medrese	Külliye	Şifahane

56. Türkiye Selçuklu Devleti döneminde Anadolu'da birçok medrese inşa edilmiştir. Bu medreseler genellikle merkezinde cami, etrafında hamam, şifahane, kütüphane gibi yapıların olduğu "külliye" adı verilen yapı topluluğu içerisinde bulunmuştur. İmar edilen bu yapılar Anadolu'nun kültür hayatının gelişmesinde önemli katkıda bulunmuşlardır.

Bilgilerden hareketle medreselerle ilgili,

- I. Askeri savunma için önemlidir.
- II. Eğitim, sağlık gibi toplumsal ihtiyaçların karşılandığı yerlerdir.
- III. Dini ve sosyal yapıların bir araya gelmesiyle oluşan yapılardır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

57. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya gelen ve Anadolu'yu yurt edinmeye başlayan Türkler çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetlerde bulunarak buraları yaşanabilir bir yer haline getirmişlerdir. Burada özellikle ticareti geliştirmek adına çalışmalar yapmışlar ve bu konuda çeşitli imar faaliyetlerinde bulunmuşlardır.

Hangisi ticaretin geliştirilmesi için inşa edilmiş yapıdır?

- A) Medrese
B) Şifahane
C) İmarethane
D) Kervansaray

61. İpek Yolu, tarih boyunca çok çeşitli malların kervanlarla taşındığı önemli bir ticaret yolu olmuştur. Bu ticaret yolunda ipek gibi bazı ürünler diğerlerine göre çok daha fazla kendine yer bulmuştur.

Hangisi İpek Yolu'nda ticareti yaygın olarak yapılan ürünlerden biri değildir?

- A) Porselen
B) Kağıt
C) Kömür
D) Cam

62. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde ticaret yollarının siyasi hayata etkisine örnek verilmiştir?

- A) İpek Yolu sayesinde matbaa ve kağıdın batıya ulaşması
B) İpek Yolu hakimiyeti için devletlerin birbirleriyle savaşmaları
C) Uygurluların İpek Yolu üzerinden Maniheizm dinini öğrenmeleri
D) Türklerin İpek Yolu üzerinden at, et, kürk ticareti yapmaları

63. İpek Yolunda ticari ürünler şehirden şehire, ülkeden ülkeye kervanlar aracılığıyla taşınıyordu. Kervanlar gittiklerin ülke ve şehirlerde geldikleri yerlerin dilini, inandıkları dinleri ve yaşanan gelişmelerin bilgilerini de beraberinde götürmüş oluyordular.

Metinde İpek Yolu'nun ticari yönünün dışında hangi etkisinden söz edilmiştir?

- A) Ekonomik kazanç
B) Askeri güç
C) Kültürel etkileşim
D) Siyasi gelişme

64. Çin'den başlayıp Avrupa'ya kadar uzanan İpek Yolu'nda ipeğin yanında deri, porselen, mücevher ve değerli mallar da taşınırdı. Bu önemli ticaret yolu üzerinde bulunan Türk devletleri de İpek Yolu'na hakim olmak için bazen diğer devletlerle işbirliği yaparlardı bazen de onlarla savaşarlardı. Her ne kadar bu ticaret yolu savaşlara sebep olsa da aynı zamanda farklı milletlerin birbirlerini tanımasını da sağlardı.

Bu bilgilere göre İpek Yolu'yla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

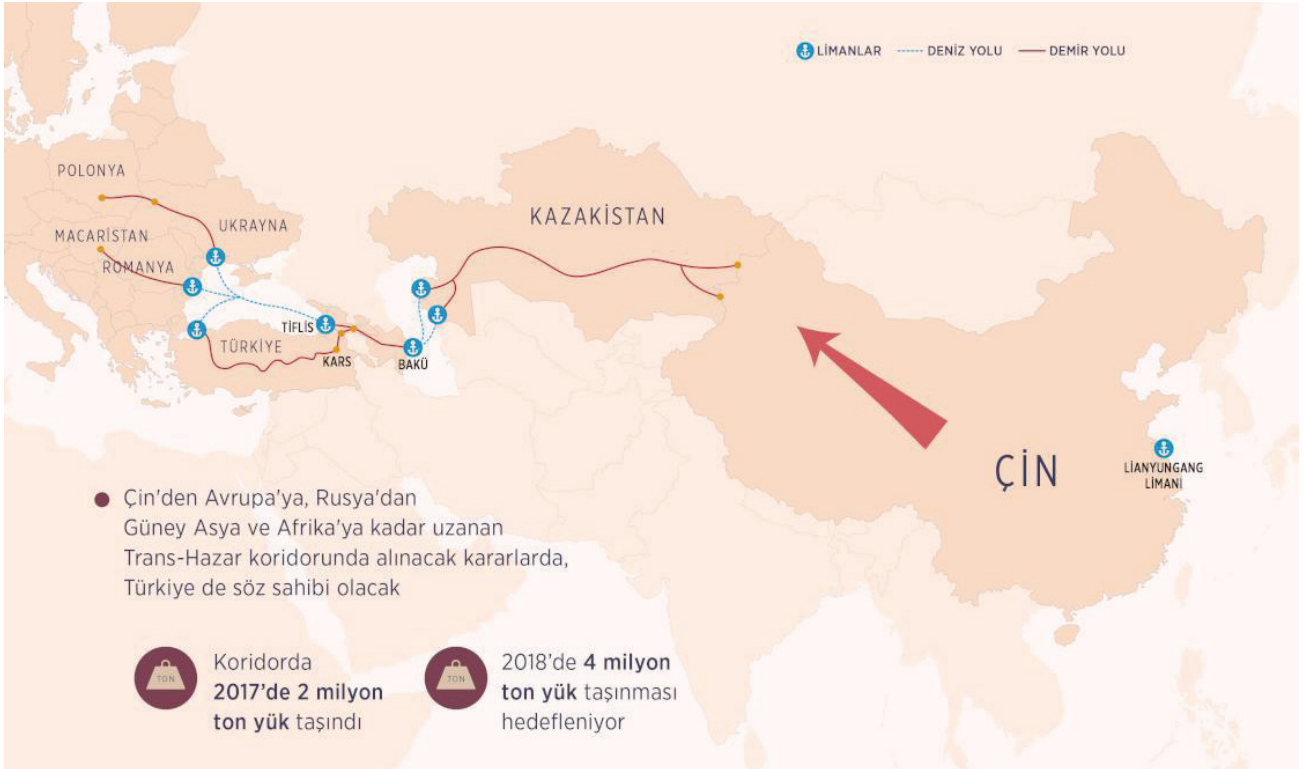
- A) Kültürel etkileşime açık bir ticaret yoludur.
B) Baharat Yolu'ndan çok daha önemlidir.
C) Çin devletinin hakimiyeti altındadır.
D) Devletler arası kalıcı ittifaklar oluşmuştur.

65. Orta Asya'da İpek Yolu denetiminin uzun süre Türk devletlerinin elinde bulunması, bu devletlerin ekonomik anlamda da güçlenmesini sağlamıştır. Bu yüzden Çinliler Türklerin elindeki İpek Yolu'nu ele geçirmek için uzun yıllar mücadele etmişlerdir. İpek Yolu savaşlara neden olmuştur. İpek Yolu sadece ipeğin değil deri, porselen, mücevher vb. değerli birçok malın taşındığı bir yol olmuştur. Bu yol sadece ticari anlamda değil, kültürel etkileşim anlamında da yol üzerinde bulunan devletlerin birbirinden etkilenmesine neden olmuştur.

Bu bilgilerden yola çıkarak İpek Yolu hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ticaret yolları devletlerin sadece ekonomik anlamda gelişmesini sağlamıştır.
B) İpek Yolu sadece Müslüman tüccarların kullanımına açıktır.
C) Ticaret yolları ülkeleri sadece ekonomik yönden değil kültürel, siyasi vb. birçok yönden etkilemiştir.
D) İpek Yolu'nda sadece ipek ticareti yapılmasına imkan tanınmıştır.

66.

İpek Yolu, gerek iktisadi gerekse sosyo-kültürel alanda insanlık tarihinin en önemli yapı taşlarından biri olmuştur. Adını, önemli bir ticaret ürünü olan ipekten alan bu ticaret yolu, Asya ile Avrupa kıtası arasında ticari malların taşındığı bir güzergâh olmasının yanı sıra, farklı milletlerin kültürel alışveriş içerisinde bulunduğu, etkileşimlerin ve değişimlerin yoğun bir şekilde aktarıldığı bir görev de üstlenmiştir.

Metin ve görsel birlikte değerlendirildiğinde İpek Yolu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günümüzde ticari önemini kaybetmiştir.
B) Kültürler arasında bir köprü görevi görmüştür.
C) Adının kaynağı önemli bir ticaret ürünü olan ipektir.
D) Deniz taşımacılığı yapılan kolları da vardır.

67. Tüccarlar, yüzyıllar boyunca İpek Yolu üzerinde büyük kervanlar ile ticaret yapmış ve İpek Yolu'na hakim olan devletlere geçiş ücreti ödemişlerdir. Ayrıca tüccarlar alışveriş yaparak bölge halkının gelirinin artmasına katkıda bulunmuşlardır.

Bilgilere göre İpek Yolu'nun devletlere öncelikle hangi alanda katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Siyasi
- B) Sosyal
- C) Ekonomik
- D) Kültürel

68. Asya'dan Avrupa'ya uzanan İpek Yolu sadece tüccarların değil gezginlerin, bilgelerin, orduların dolayısıyla kültürün ve fikirlerin de seyahat ettiği bir güzergâh olmuştur. Bu rota üzerinde bulunan şehirler öne çıkıyordu.

Metinde boş bırakılan yere hangisinin getirilmesi uygundur?

- A) dağlık yerleşimleriyle
- B) ekonomik ve kültürel zenginlikleriyle
- C) eski bina ve yapılarıyla
- D) sulama kanalı ve tarım arazileriyle

69. Uzun yıllar boyunca Çinliler ve Araplar baharat ticaretiyle uğraşmıştır. Bu medeniyetler elde ettikleri gelirin azalmaması için baharat üretimini yüzyıllarca sır olarak saklamaya çalışmıştır. Temelinde baharat ticareti olan Baharat Yolu, tarihte en çok kullanılan yollardan biri olmuştur.

Metinde Baharat Yolu'nun devletler arası ilişkilerde öncelikle hangi alandaki etkisine dikkat çekilmiştir?

- A) Dini
- B) Askeri
- C) Siyasi
- D) Ekonomik

70. İpek Yolu toplumların sadece ekonomik ve siyasi yaşamlarını etkilememiştir. Bu yoldan ticaret yapan devletler farklı konularda birbirlerini etkilemişlerdir.

Hangisi İpek Yolu'nun kültürel etkileşimi sağlayan bir araç olduğunu gösteren örnekler arasında yer almaz?

- A) Barut, pusula gibi yenilikler Batı uygarlıklarına ulaşmıştır.
- B) İpek yolu üzerinde ticaret yapan uygarlıklar birbirlerinin dini inanışlarından etkilenmiştir.
- C) Batı uygarlıklarına has bazı kelimelere Çin kaynaklarında rastlanmıştır.
- D) İpek Yolu'nda kürk, ipek gibi değerli ürünlerin ticareti yapılmıştır.

CEVAPLAR

1.

C	B	A	F	D	N	Ö	I	R	Ş	B	T	Z	Ö	Ğ	S	N	T	E	Ş	K	I	L	A	T
N	J	Ğ	K	C	V	T	P	N	L	M	P	J	Ç	O	A	T	U	P	C	S	U	H	A	V
I	H	H	İ	İ	L	A	P	T	H	Ğ	R	P	Ç	Ö	K	M	Y	D	Z	C	D	Ü	M	Ü
D	L	U	R	H	C	İ	K	Ş	E	H	İ	S	Ğ	E	İ	U	R	K	I	I	K	G	K	U
E	O	Y	V	C	F	K	C	B	C	S	V	D	Ş	D	R	U	G	J	K	Ü	L	N	O	M
S	P	F	R	G	Ü	Ç	Ş	N	C	O	Ş	A	D	U	Ğ	V	M	H	F	Ğ	N	M	D	İ
N	Ö	G	U	B	O	Ö	E	S	E	K	E	P	L	H	C	S	M	R	G	I	A	F	C	B
İ	D	G	Ğ	A	Ö	E	B	U	M	D	B	T	I	C	I	L	E	Ö	K	H	A	R	I	Z
C	Ü	V	R	H	T	Ğ	C	S	A	M	A	N	İ	Z	M	N	T	E	T	F	Ö	L	O	Ç
İ	H	B	Ş	R	Ü	E	Ğ	İ	P	Y	Ö	M	J	L	O	T	E	O	M	A	N	Ö	Ü	Z
N	I	S	F	A	K	E	N	S	O	P	E	Y	Ğ	T	L	Ü	H	E	S	P	J	Ğ	F	D
L	M	F	D	G	E	G	S	A	S	E	L	A	N	T	L	U	A	N	E	Ş	Ö	Ü	E	D
İ	V	N	V	S	N	İ	Ç	O	Ğ	L	K	D	F	C	N	Ş	N	Ğ	M	Ğ	İ	V	I	B
L	Ö	S	Ğ	L	U	E	İ	Ş	E	A	Y	Y	Ş	Z	J	P	M	O	Ç	A	Ü	J	Ü	
E	C	N	İ	L	K	B	C	Z	İ	F	K	K	O	Ç	Y	N	U	I	U	Z	Z	T	Z	
R	V	G	R	N	F	E	E	H	İ	E	V	Z	A	L	İ	B	İ	J	S	B	B	K	Y	R
P	J	S	R	V	O	Ç	Ü	R	F	R	L	K	U	I	U	N	R	B	J	Z	H	E	U	D
E	Y	H	V	K	D	Ö	N	A	C	P	I	I	E	Ğ	R	L	C	J	Ç	H	B	I	Y	İ
R	P	M	M	N	F	G	U	J	I	Y	O	E	G	C	O	F	J	S	F	V	Ğ	R	Z	Ğ

4.

Y : Orta Asya

D :

Y : Hunlar

D :

D :

D :

Y : Kağan, Hakan

Y : Uygurlar

D :

Y : Askeri açıdan zayıflamışlardır.

5.

DESTAN VE YAZITLAR	Asya Hun Devlet	I. Köktürk Devleti	II. Köktürk Devleti	Uygurlar
Türeyiş Destanı				✓
Oğuz Kağan Destanı	✓			
Ergenekon Destanı		✓		
Göç Destanı				✓
Orhun Yazıtları			✓	

6.

	Hayvancılığın ve avcılığın temel geçim kaynağı olması.
	Uygurların tarımla uğraşmaları ve tarım arazilerini sulamak için kanallar yapması.
	Uzun süreli hapis cezalarının uygulanmaması.
	Kolay taşınabilir eşyaların kullanılması ve çadır kültürünün gelişmesi.
	Uygurların saray, tapınak, ev gibi mimari eserler bırakması

2.

KURULTAY

KUT

K A Ğ A N

T Ö R E

GÖK TANRI İNANCI

Y U Ğ

KURGAN

ORHUN ABİDELERİ

ŞİFRE: **UYGURLAR**

3.

ÖZELLİKLER	ASYA HUN DEVLETİ	KÖK- TÜRK DEVLETİ	UYGUR DEVLETİ
Orta Asya'da kurulan tarihteki ilk Türk devletidir.	✓		
Orduda ilk kez onluk sistemi kullanan Türk devletidir.	✓		
Yerleşik hayata ilk kez geçen Türk devletidir.			✓
Tarihte "Türk" adıyla kurulan ilk Türk devletidir.		✓	
Türk tarihinin ve edebiyatının ilk yazılı belgeleri olan Orhun Abidelerini bırakan Türk devletidir.		✓	
Ergenekon Destanı'nın ait olduğu Türk devletidir.		✓	
Oğuz Kağan Destanı'nın ait olduğu Türk devletidir.	✓		
Göç ve Türeyiş Destanı'nın ait olduğu Türk devletidir.			✓
Tarihte bilinen 18 harfli ikinci Türk alfabesini kullanan Türk devletidir.			✓
Minyatür sanatında gelişmiş Türk devletidir.			✓
Kağıt ve matbaayı Çinlilerden öğrenip ilk kez kullanan Türk devletidir.			✓
Hukuk kurallarını ilk kez yazılı hale getiren Türk devletidir.			✓
Türk tarihinde ilk kez kendilerine ait olan 38 harften oluşan alfabeyi kullanan Türk devletidir.		✓	

7.

D

8.

9.

10.

11

B

12

13

14.

15

B

16.

A crossword puzzle grid with 15 numbered squares. The grid is composed of white squares for letters and black squares for empty space. The numbers are: 1 (top left), 2 (middle left), 3 (bottom left), 4 (top right), 5 (middle right), 6 (bottom right), 7 (center), 8 (center), 9 (center), 10 (center), 11 (center), 12 (center), 13 (center), 14 (center), 15 (center).

CEVAPLAR

17.	H. Ebubekir	H. Ömer	H. Osman	H. Ali
	a-f	b-d	c-e	g

18.	ABBASİLERİN ÖZELLİKLERİ	EMEVİLERİN ÖZELLİKLERİ
	A - D - G	B - C - E - F

19.	D - D - Y - 2. Çıkış
-----	----------------------

20.	Y, D, Y, D, D, Y, D
-----	---------------------

21.	Y, D, Y, Y, D, D, D,
-----	----------------------

22.	D	23.	C	24.	C	25.	A
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

26.	D	27.	B	28.	C	29.	C
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

30.	Gazneli Mahmut, Talas Savaşı, Kaşgarlı Mahmut, Karahanlılar, Dandanakan Savaşı, Gazneli Mahmut, Biruni, Büyük Selçuklu, Kutadgu Bilig, Nizamülmülk / Nizamiye, Bimarhane, Cihat, H. Ömer, Ribat, Samarra
-----	--

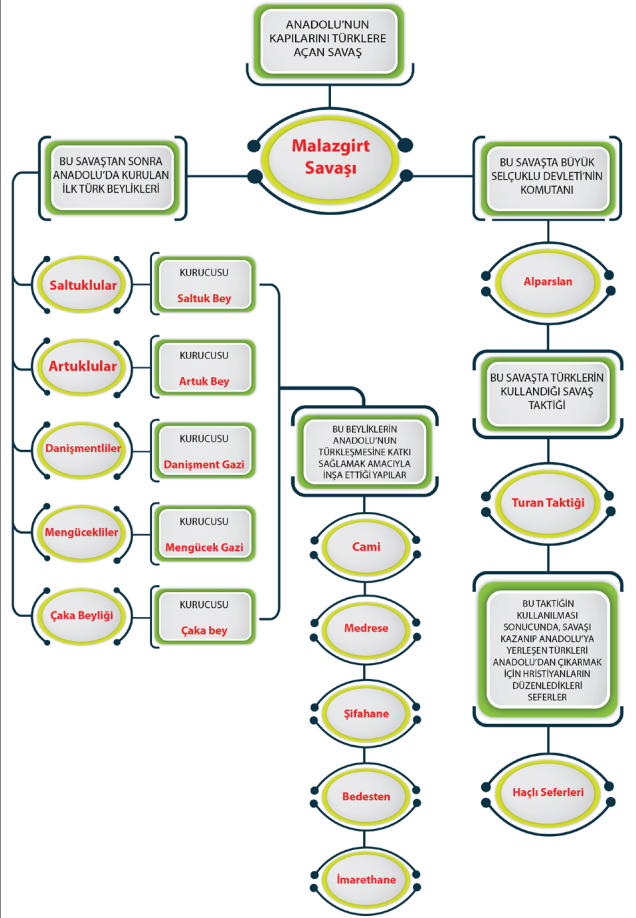
31.	3, 4, 5, 7, 9
	1, 2, 3, 6, 8, 10, 11, 12
	3

32.	Karahanlılar	Ortak Özellikler	Gazneliler
	1-5-6	3-8-9	2-4-7-10

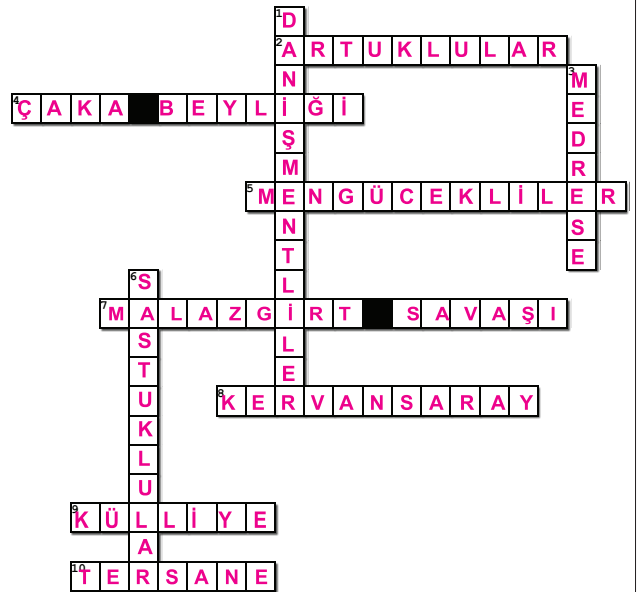
33.	B	34.	A	35.	B	36.	C
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

37.	D	38.	A	39.	C	40.	C
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

41.

42.

CEVAPLAR

43.

**1048
Pasinler Savaşı**

Bu savaş Büyük Selçuklu Devleti ile Bisans İmparatorluğu arasında yapıldı. Savaşı Selçuklular kazanmıştır. Bizans'a ilk darbe vurulmuş Anadolu'nun Türkleşmesi yolunda ilk adım atılmıştır.

**1071
Malazgirt Savaşı**

Bu büyük zafer sonrası Selçuklular Anadolu'yu yurt edinmek için akınlar yaptı. Bu zafer Anadolu'nun Türkleşmesi yolundaki en önemli zaferdir.

**Anadolu
Selçuklu
Devleti ve
Beyliklerin
Kuruluşu**

Malazgirt Zaferi sonrası Anadolu'da Türkiye Selçuklu Devleti ile birçok Türk Beyliği kuruldu. Bu beylikler Anadolu'ya Türklerin yerleşmesini sağladılar. Bizansla ve Haçlılara mücadele ettiler. Bulundukları bölgelere han, hamam, camii, kervansaray, şifahane yaparak Anadolu'yu bayındır hale getirdiler. Bulundukları yerlere Türkçe adlar verdiler.

**Mevlana, Yunus
Emre, Hacı
Bektaş Veli,
Ahi Evran gibi
mutasavvıfların
varlığı**

Bu düşünürler farklı dini ve etnik gruplardan oluşan Anadolu insanını bir araya getirerek birlik ve beraberliği sağladılar. Anadolu'nun Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağladılar. Verdikleri eserlerle Anadolu'nun kültürel seviyesini yükselttiler.

**1176
Miryokefalon Savaşı**

Bu zafer Türkiye Selçukluları ile Bisans arasında yapıldı. Türkleri Anadolu'dan tamamen atmak için saldıran Bisans savaşı kaybetti. Bisans İmparatorluğu bir daha Türklere saldıramadı. Anadolu'nun kesin Türk yurdu olduğu kesinleşti.

45.

Bedesten, Tersane, Kervansaray, Külliye, Şifahane, İmarethane, Medrese, Türbe

46.

3
MENGÜCEKLİLER

4
ARTUKLULAR

2
DANİŞMENTLİLER

1
SALTUKLULAR

47.

Bu tip kalıcı eserler Anadolu topraklarının imar edilmesini sağlamış refahı arttırmışlardır. Türklerin kültürlerini yansıtan bu yapılar Anadolu'nun kültür ve medeniyet merkezi olmasını sağlamışlardır. Bu durum Anadolu'nun Türkleşmesini hızlandırmıştır.

48.

D

49.

C

50.

C

51.

D

52.

D

53.

C

54.

B

55.

A

56.

C

57.

D

58.

D - Y - Y - 4. Çıkış

59.

Ticaret yollarına hâkim olan devletler ticaret sayesinde önemli gelir elde ederler. Bu sayede daha güçlü ordular kurabilir siyasi olarak güçlenebilirler. İhtiyaçlarını bu yollardan karşılayabilirler. Ticaret yolları kültürel etkileşimin yoğun olduğu yerlerdir. Bu sayede ülkeler kültürel seviyelerini yükseltebilirler.

60.

İpek Yolu

Baharat Yolu

Kral Yolu

61.

C

62.

B

63.

C

64.

A

65.

C

66.

A

67.

C

68.

B

69.

D

70.

D

44.

	Büyük Selçuklu Devleti	Saltuklular	Danışmentliler	Mengücekliler	Artuklular	Çaka Beyliği	Anadolu Selçuklu Devleti
Bizans ile yapılan ilk büyük savaş olan Pasinler Savaşı'nı yapmışlardır.	✓						
Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulmuşlardır.		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Denizcilikle uğraşan ilk beyliktir.						✓	
Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri içerisinde en güçlü beyliktir.			✓				
Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliğidir.		✓					
İnşa ettikleri Divriği Ulu Cami, Anadolu'daki ilk külliyesidir.				✓			
Yaptıkları Miryokefalon Savaşı ile Anadolu'daki Türk hakimiyeti kesinleşmiştir.							✓
Döneminin en büyük veziri Nizamülmülk'tür.	✓						
Beylikten kalan eserler Malabadi Köprüsü (Diyarbakır), Mardin Hatuniye Medresesi, Diyarbakır Ulu Camidir.					✓		
Kösedağ Savaşı ile yıkılış sürecine girmiştir.							✓